

شیوع پوکی استخوان در زنان میانسال یائسه ایرانی: یک مطالعه ی مروری

عاطفه قنبری^۱، نرگس حسینی^۲، پردیس رحمت پور^۳

۱. دکتری پرستاری، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران
۲. کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران
۳. کارشناسی ارشد آموزش پرستاری، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران

مقدمه: تشخیص، درمان و پیشگیری از پوکی استخوان یک وضعیت اضطراری برای سلامت ملی است زیرا که پوکی استخوان از مشکلات شایعی است که فاقد علائم و نشانه بوده و بعد از سن ۳۵ سالگی آغاز میشود. افراد مسن به ویژه زنان به دلیل کاهش سریع توده استخوانی در زمان شروع یائسگی بدنبال کمبود هورمون استروژن بیشتر از مردان دچار پوکی استخوان می شوند. مطالعه حاضر باهدف تعیین شیوع پوکی استخوان در زنان سالمند یائسه ایرانی انجام گرفت.

مواد و روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه مرور سیستماتیک است که مقالات ایرانی چاپ شده به صورت متن کامل (Full Text) در پایگاه های اطلاعاتی نشریات موجود در پایگاه های بانک نشریات کشور (magiran)، SID، Google scholar، ISI، PubMed و SCOPUS باکلیدواژه های "پوکی استخوان" (osteoporosis)، "یائسگی" (menopause)، "زنان" (women) و "میانسال" (age) و با اضافه نمودن کلید واژه Iran در سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۶ جستجو شدند.

نتایج: از میان ۵۴ مقاله جستجو شده در پایگاه های اطلاعاتی مذکور، پس از حذف موارد غیرمرتبط و تکراری ۱۷ مقاله انتخاب شدند. میانگین سنی زنان یائسه شرکت کننده در مطالعات ۴۵-۶۹ سال بود. شیوع استئوپروز در مطالعات از ۱۰/۹٪ تا ۴۳/۹٪ متفاوت بود. همچنین پوکی استخوان در میان زنان مناطق شمالی کشور، بالاخص زنان روستایی نسبت به شهری در استان گیلان بالاتر بود.

نتیجه گیری: به طور تقریبی از هر سه زن یک نفر به پوکی استخوان دچار می شوند که این امر در سال منجر به ده ها هزار شکستگی ناتوان کننده در آنها میگردد، بنابراین به منظور توانبخشی زنان سالمند یائسه برنامه ریزی مناسب برای پیشگیری، ارزیابی عوامل خطر و تغییر آنها، تشخیص و درمان دارویی و غیر دارویی، بررسی عملکرد و کیفیت زندگی، بهبود عملکرد و افزایش مشارکت فردی و حمایت اجتماعی آنان باید به عنوان اهداف اصلی در حیطه طب فیزیکی و توانبخشی مورد توجه قرار گیرد.

کلمات کلیدی: پوکی استخوان، یائسگی، میانسال، زنان